

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Bioteoloxía animal	Código	610475304	
Titulación	Mestrado Universitario en Bioteoloxía Avanzada			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Bioloxía			
Coordinación	Insua Pombo, Ana Maria	Correo electrónico	ana.insua@udc.es	
Profesorado	Insua Pombo, Ana Maria Mendez Felpeto, Josefina	Correo electrónico	ana.insua@udc.es josefina.mendez@udc.es	
Web	masterbiotecnologiaavanzada.com/			
Descrición xeral	Trátase dunha materia na que se pretende presentar aos alumnos os aspectos básicos da bioteoloxía animal. Comprender os fundamentos de ferramentas moleculares para o estudo de genomas e como a través de marcadores moleculares podéanse identificar especies, analizar poboacións e desenvolver programas de mellora. Tamén coñecer ferramentas e aplicacións de tecnoloxías para a manipulación cromosómica e fertilización in vitro.			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos</p> <p>Non se modifican</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <p>Docencia híbrida/mixta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sesión maxistral - Traballos tutelados - Prácticas a través de TIC - Proba obxectiva <p>Docencia non presencial</p> <ul style="list-style-type: none"> - Traballos tutelados - Prácticas a través de TIC - Proba obxectiva <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>Docencia híbrida/mixta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prácticas de laboratorio (visita): non se realizará; esta actividade substitúese por resolución de problemas. <p>Docencia non presencial</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sesión maxistral: non se realizará; esta actividade substitúese por estudo previo (lectura de documentación/visionado de vídeos de maneira autónoma) e posterior debate dirixido polo profesor. - Prácticas de laboratorio: non se realizará; esta actividade substitúese por resolución de problemas. <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</p> <p>Docencia híbrida/mixta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Correo electrónico. Diariamente. Para facer consultas e solicitar encontros virtuais para titorías. - Moodle/Faitic. Diariamente. Para proporcionar materiais e información da materia. - Teams. A pedimento do estudante para realizar titorías. <p>Docencia non presencial</p> <ul style="list-style-type: none"> - Correo electrónico. Diariamente. Para facer consultas e solicitar encontros virtuais para titorías. - Moodle/Faitic. Diariamente. Para proporcionar materiais e información da materia. - Teams. Franxa horaria da materia para sesións de debate dirixido polo profesor. Tamén a pedimento do estudante para realizar titorías. <p>4. Modificacións na avaliación</p> <p>Docencia híbrida/mixta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Resolución de problemas: 15% (replaza prácticas de laboratorio 15%) <p>Docencia non presencial</p> <ul style="list-style-type: none"> - Debate dirixido: 15% (replaza sesión maxistral 15%) - Resolución de problemas: 15% (replaza prácticas de laboratorio 15%) <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>Docencia híbrida/mixta ou non presencial</p> <p>A proba obxectiva realizarase nun entorno virtual.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p> <p>Proporcionaranse recursos electrónicos de libre acceso.</p>
-----------------------------	---

Competencias do título

Código	Competencias do título
A21	Coñecer os recursos microbianos, vexetais e animais de interese biotecnolóxico así como as súas aplicacións na industria alimentaria e agropecuaria.

A24	Coñecer as estratexias de produción e mellora de alimentos por métodos biotecnolóxicos.
B1	Capacidade de análise e síntese (localización de problemas e identificación das causas e a súa tipoloxía).
B2	Capacidade de organización e planificación de todos os recursos (humanos, materiais, información e infraestruturas).
B3	Capacidade de xestión da información (con apoio de tecnoloxías da información e as comunicacións).
B4	Capacidade de planificación e elaboración de estudos técnicos en biotecnoloxía microbiana, vexetal e animal.
B5	Capacidade de identificar problemas, buscar solucións e aplicalas nun contexto biotecnolóxico profesional ou de investigación.
B6	Capacidade de comunicación oral e escrita dos plans e decisións tomadas.
B7	Capacidade para formular xuízos sobre a problemática ética e social, actual e futura, que propón a Biotecnoloxía.
B8	Capacidade de comunicación eficazmente coa comunidade científica, profesional e académica, así como con outros sectores e medios de comunicación.
B9	Capacidade de Traballo en equipo multidepartamental dentro da empresa.
B10	Capacidade de Traballo nun contexto de sostibilidade, caracterizado por: sensibilidade polo medio ambiente e polos diferentes organismos que o integran así como concienciación polo desenvolvemento sostible.
B11	Racionamento crítico e respecto profundo pola ética e a integridade intelectual.
B12	Adaptación a novas situacións legais, ou novidades tecnolóxicas así como a excepcións asociadas a situacións de urxencia.
B13	Aprendizaxe autónoma.
B14	Liderazgo e capacidade de coordinación.
B15	Sensibilización cara á calidade, o respecto medioambiental e o consumo responsable de recursos e a recuperación de residuos.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título	
Identificar as distintas aplicacións que os recursos animais teñen na biotecnoloxía, no ámbito alimentario e agropecuario.	AM21 AM24	BM1 BM2 BM3 BM5 BM7 BM8 BM10 BM12 BM13 BM15
Desenvolver estratexias de produción baseadas na mellora de alimentos por métodos biotecnolóxicos.	AM21 AM24	BM1 BM2 BM3 BM4 BM5 BM6 BM7 BM8 BM9 BM10 BM11 BM12 BM13 BM14 BM15

Contidos

Temas	Subtemas
-------	----------

Xenómica e a súa aplicación na explotación da variabilidade natural animal.	Xenómica estrutural e funcional. Xenomomas animais. Paradoxa do Valor-C. Rexións xenómicas ea súa variabilidade Identificación de xenomas. Mapas de ligamento
Mellora xenética e selección asistida por marcadores	Marcadores moleculares: tipos, características, desenvolvemento e análise Selección de caracteres cuantitativos en animais. Detección e análise de QTLs, Uso de xenomas identificados en mellora xenética. Estudos de asociación a nivel xenómico. Selección xenómica.
Control da reprodución e técnicas de reprodución asistida en animais	Fecundación in vitro e produción de embrions Micromanipulación de gametos e embrions Determinación do sexo.
Manipulación cromosómica en peixes e moluscos	Poliploidía. Xinoxénesis. Androxénesis. Poboacións monosexo. Producción de clons.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A21 A24 B11 B12 B15	14	21	35
Prácticas de laboratorio	A21 A24 B9	4	2	6
Prácticas a través de TIC	A24 A21 B2 B3	3	6	9
Traballos tutelados	A21 A24 B1 B2 B6 B7 B8 B10 B13 B14	0	12	12
Proba obxectiva	A21 A24 B1 B3 B4 B5 B6	2	10	12
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Realizaranse exposicións por parte dos profesores participantes no curso co á finalidade de transmitir coñecementos xerais da materia. As exposicións levaranse a cabo mediante video conferencia e fomentarse o dialogo entre os alumnos e os profesores.
Prácticas de laboratorio	Visitarase un centro no cal utilizan ferramentas biotecnolóxicas relativas a reprodución en animais
Prácticas a través de TIC	Actividade de aplicación de coñecementos baseada na utilización de programas e recursos informáticos. Realizarase baixo a orientación dun profesor.
Traballos tutelados	O alumno realizará en grupo ou individualmente un traballo escrito sobre algún aspecto da materia
Proba obxectiva	Proba escrita sobre os coñecementos adquiridos na materia. Constará de preguntas de resposta múltiple, verdadeiro/falso, de resposta breve e/ou asociación.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Pódense realizar titorías personalizadas ou en grupo, físicamente ou mediante videoconferencia, para asesorarse sobre os traballos e consultar calquera tema da materia. Para o alumnado con reconecimiento de adicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, o profesor adoptará as medidas que considere oportunas para non perxudicar a súa calificación.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Prácticas a través de TIC	A24 A21 B2 B3	Avaliarase o grao de comprensión das análises realizadas e de destreza coas ferramentas bioinformáticas utilizadas.	10
Traballos tutelados	A21 A24 B1 B2 B6 B7 B8 B10 B13 B14	Avaliarase a orixinalidade, grao de comprensión do tema tratado, capacidade de síntese e crítica e as fontes bibliográficas consultadas.	20
Sesión maxistral	A21 A24 B11 B12 B15	Avaliarase a asistencia, actitude e a participación nos diálogos promovidos polos profesores.	15
Prácticas de laboratorio	A21 A24 B9	Avaliarase a asistencia ás prácticas. Os alumnos responderán a un cuestionario sobre a visita realizada.	15
Proba obxectiva	A21 A24 B1 B3 B4 B5 B6	A proba obxectiva permitirá ao alumno demostrar o dominio dos coñecementos adquiridos sobre cuestións básicas da materia.	40

Observacións avaliación

É imprescindible realizar a proba obxectiva para ser avaliado.

A matrícula de honra concédese preferentemente entre os alumnos que acaden a cualificación igual ou superior a 9 na primeira oportunidade da convocatoria. Non presentado será a nota dos alumnos que non realicen ningunha actividade proposta.

Para o alumnado con reconecimiento de adicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, os profesores adoptarán as medidas que consideren oportunas para non perxudicar a súa calificación.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Lynch, M (2007). The Origins of Genome Architecture. Sinauer Assoc., Sunderland - Lewin B. (2008). Genes IX. McGraw Hill - Allis, D., Jenuwein, T., Reinberg, D. & M.T. Caparros (2007). Epigenetics. Cold Spring Harbor Laboratory Press - Ruvinsky, A., Marshall-Graves, J.A. (2005). Mammalian Genomics. CABI Publishing - Piferrer, F., Felip, A., Cal, R.M. (2007). Inducción de la triploidía y la ginogénesis para la obtención de peces estériles y poblaciones monosexo en acuicultura . En Genética y genómica en acuicultura. Observatorio Español de Acuicultura, Madrid. - Piferrer, F., Beaumont, A., Falguière, J.C., Flajshans, Haffray, P., Colombo, L (2009). Polyploid fish and shellfish: production, biology, applications to aquaculture for performance improvement and genetic containment. Aquaculture 293: 125-156 - Cortés Rubio, E.& Morcillo Ortega G. (2002). Ingeniería Genética. Manipulación de genes y genomas. Universidad Nacional de Educación a Distancia - Thieman W.J. & Palladino M.A. (2009). Introduction to Biotechnology Second Edition. Pearson International Edition - Smith J.E. (2004). Biotecnología . Acribia S.A.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Enxeñaría xenética e transxénese/610475101

Enxeñaría Celular e Tisular/610475102

Xenómica e Proteómica/610475103

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Organización e xestión: xestión empresarial e xestión eficaz do laboratorio/610475201

Aspectos legais e éticos en Biotecnoloxía/610475203

Análise de alimentos, seguridade alimentaria e trazabilidade/610475302

Materias que continúan o temario

Reproducción asistida/610475502

Observacións

Recoméndase: Ter coñecementos de inglés a nivel de comprensión de fontes da información científica para o correcto aprendizaxe das competencias da materia. Seguir de forma continuada o desenvolvemento da materia. Consultar regularmente a plataforma Moodle/Faitic e o correo electrónico para dispoñer dos materiais e estar o corrente da programación de actividades. Asistir a titorías para resolver calquera dúbida ou dificultade que poida ter. Consultar a bibliografía recomendada.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías